

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 151.

V Ljubljani, v sredo 4. julija 1888.

Letnik XVI.

Papeževa okrožnica o človeški prostosti.

I.

△ Najnovejše delo sv. očeta Leona XIII., okrožnica škofom „Libertas, praestantissimum naturae bonum“, vzbuja povsod največjo pozornost in je po obsegu enaka, po vsebini podobna slavni okrožnici „Immortale Dei“.

Okrožnica najprvo razlaga obširno in natančno pojem prostosti z modroslovskega in verskega stališča ter govori o raznih sistemih gledé na prostost. Prostost imajo ljudje, ki morejo rabiti svojo pamet, kar jim podeljuje pravo vrednost ali prednost. Po svoji volji pa more človek poslušati pamet in porabljeni prostost za dobro in slabo. Naš Zveličar je zopet povzdignil in pomnožil vrednost človeške narave, dal pomoč volji v milosti in obljubi večne sreče. So ljudje, ki trdijo, da je katoliška cerkev sovražna prostosti, a ti ljudje imajo napačen pojem o prostosti. Katoliška cerkev je v vseh stoletjih vsled svoje naloge delila dobrote iz zaklada, ki ga ji je izročil po svojem zasluženju Jezus Kristus, in tako varovala prvo dobro človeško — prostost.

Že v okrožnici „Immortale Dei“ je sv. oče, govoreč o „modernih prostostih“, dokazal, da so vse dobre strani onih prostosti tako stare, kakor resnica sama, in te dobre strani je cerkev vedno odobraval. A treba je ločiti pravo od nepravega. Prostost je zmožnost, s katero si more človek izbirati primerna sredstva, da doseže namen svoj. Voljo človeško pa vodi pamet, in to vodstvo pameti imenuje se postava, in sicer naravna postava.

Kar pa je naravna postava za prostost posameznega človeka, to je človeška ali državljanska postava za človeško družbo.

Papež dalje dokazuje, da začetniki napačnega liberalizma isto nameravajo v človeški družbi, kar naturalisti in racijonalisti v modroslovji: namreč neomejeno neodvisnost, ki ne pozna nobene višje postave, tako da si vsak po svojih mislih vstvarja vero. Posledice teh krivih nauk pa onemogočijo

spoznanje razločka mej dobrim in slabim, pravico in krivico, in človeška družba je potem odvisna le od moči. Toda družba človeška ne more sama brzdati človeške strasti, o tem nas prepriča vsakdanji boj s socijalisti in drugimi prekucuhi. Papež dalje govori o raznih modernih prostostih. Verska prostost zapeljuje ljudi v sužnjost greha. Sv. oče želi, da bi se različna veroizpovedanja združila v katoliški cerkvi, vendar prizna legalni obstanek drugih veroizpovedanj. V latinskem izvirniku sicer ne najdemo ničesa, kar bi opravičevalo izraz „legalni obstanek“, rečeno pa je, da se država more, po okoliščinah tudi mora v svojih postavah ozirati na različna veroizpovedanja. Leon XIII. razvija torej nauk, ki je že davno veljal „in praxi“. Najjasneje se to razvidi iz postopanja proti židom. Židovstvo je vzraslo s krščanstvom in si formalno pridobilo postavna tla, zato ga cerkev ni nikdar resno preganjala. Na istem stališču stoji katoliška cerkev nasproti drugim krivim veram.

Po načelu, da se nikdo ne sme siliti k veri, poneha inkvizicija, ako ni nevarnosti, da bi krivo-verci silili katolike k odpadu. To je že stara resnica. Še pa mnogi ljudje, ki katoliški cerkvi predbacivajo netolerantnost, toda ti so sami netolerantni nasproti pozitivnim verskim resnicam katoliške cerkve.

Okrožnica govori tudi o političnih prostostih. Cerkev je vedno zagovarjala avtoriteto, toda nikoli njene krive rabe ali določene oblike. Že v apostolskih časih veljal je pravica: Spoštujte obstoječo oblast, plačujte davke, opravljajte vojaško službo, ne delajte nemirov, toda ne bodite zadovoljni s tem, kar nasprotuje vesti.

Govorniško, tiskovno in učno prostost papež prizna z besedami sv. Tomaža Akvinskega: „Bog noče, da se slabo zgodi, pa tudi noče, da se zgodi, vendar pripusti, da se zgodi“. Sv. oče se ostro izraža proti pojmu o „prostosti“ modernih liberalcev; on ne zamerja v obče vseh njihovih nauk, marveč hoče rešiti jedro in zavrže odločno hinavščino liberalizma, ki za-se tirja prostost po svojih načelih,

nasproti drugim pa je tirán. Konečno papež povdarja, da je cerkev vedno čuvala in varovala resnico, pravo prostost in vse one zaklade, ki so potrebni obstanku družbe.

Govor poslanca Šukljeja

v državnozborni seji dne 29. maja 1888.

(Dalje.)

Sedaj preidem k nekaterim premembam predloge v odseku, o katerih lahko trdim, da so izboljšanja. Gosp. dr. Mengerju se je poljubilo premembe pripisovati sebi in svoji stranki, in vsak trenotek slišal sem v njegovem govoru opazko: „To je pripisavati našemu dreganju“.

Gospoda moja, dovolite mi trd izraz, na boben reklame bi vendar ne smel tako silno razbijati. Za vsako tako premembo treba je večine v pododseku, večine v odseku. V obeh teh komisijah pa imajo večino poslanci desne strani, in če se govori o izboljšanju, vendar se ne sme pripisavati le manjšini.

K tem izboljšanjem prištevam pred vsem razširjenje § 6., kar se namreč tiče oproščenja konsumnega davka. To se je razširilo na porabo špirta pri kuhi, kurjavi, snajenji, za zdravstvene in znanstvene namene. Ob enem se je znižala kontrolna pristojbina od 3 kr. na 1½ kr. od litra. Ta prememba bo koristila občinstvu, ki rabi špirit, in raznim obrtnikom.

Dalje pozdravljam sklep, da so se povišale bonifikacije za poljedelske žganjarne. Vladna predloga je sprva določila bonifikacijo na 1, 2, 3 gld. V odseku se je dognalo, da se je določila na 3, 4 in 5 gld. za špirit, kolikor se ga izdelava pod nižjim davčnim nastavkom, pri višjem nastavku ostale so številke 1, 2, 3 gld. Stojim na stališču, da moramo v špiritni industriji varovati pred vsem žganje kot kmetijski postranski obrt, zlasti z ozirom na to, da so velike industrijske žganjarne gledé režije veliko na boljšem od kmetijskih, zato sem za zvišanje bonifikacij, četudi moram priznati, da bo državni zaklad imel večje troške.

LISTEK.

Zvijaka za zvijaco.

(Iz življenja američanskih naseljencev, napisal A. F.—I.)

III.

Ko se je pričelo daniti, stresel je Vekoslav svojega vjetnika ter opomnil ga, da se vzdigne, a Tomaž ni hotel na noge. Ker Vekoslav ni bil še vaju divjemu gozdu, tudi ni vedel, kam bi se obrnil; tega ni mogel upati, da mu bode vjetnik kaj povedal.

Po velikem trudu spravil ga je slednjič na noge.

Vekoslav obrnil se je proti zahodu, ker je mislil, da bode prišel todi na državno cesto, a prešle so ure in še zmiraj sta bila v gozdu. Počasi sta koracila naprej po gozdu.

Po dolgem poludnevem počitku šla sta zopet naprej, a nista prišla na cesto; brez dvoma šla sta zmiraj globokeje v divjino.

Zdajci je postal. „Biti morava blizu kake naselbine“, rekel je Tomaž, „ker je toliko človeških in konjskih stopinj tukaj.“

Ko je videl Vekoslav, da ima vjetnik prav, šla sta na bližnji grič, da bi si od tam ogledala okolico.

Bližal se je večer in solnce jelo se je na zahodu pogrezovati, nedaleč proti severni strani vzdigoval se je redek dim izmed drevja.

„Tù je hiša naselnikova“, zavpil je kovač. „Tomaž, sedaj sva na koncu svojega potovanja.“

„Vi, da“, mrmral je lupež. „Vi imate le nakovalo v svojih prsih mesto srca. Izpustite me, še je čas.“

„Žal mi je, Tomaž“, pristavil je Vekoslav. „Vest mi ne pripušča, da bi izpustil takega grdina zopet med svet.“

Tomaž mrmral je nerazumljive besede ter gledal porogljivo se smeje kovača. V četrt ure prišla sta do naselbine.

Koča bila je siromašna, a še precéj prostorna; debela, na kojih je bila postavljena, bila so le za silo obtesana. Okolu hiše raztezalo se je majhno polje; nedaleč pasli so se rujava krava in dva prašiča.

Naselnik bil je starikov, rudečeličen, navidezno prijazen možiček. V priprosti zakrpani obleki slonel je na vratih ter pušil iz male pipice.

Začudeno je gledal dva moža, ki sta prihajala proti njegovi koči.

„Blagoslovi mi oči!“ je zavpil. „Tovariš, kje ste vjeli tega ptička?“, ter je kazal na zvezanega Tomaža.

„Pripoved je dolga“, pristavil je Vekoslav, „ali bi naju lahko prenočili?“

„Seveda“, menil je naselnik s šaljivim, zvitim smehom. „Toda čujte, tovariš, zdite se mi nekoliko sumljivi; najprej izvedeti moram vaše ime in stan, in kdo je ono zvezano človeče. Jaz sem Ivan Horizon ter bivam čisto sam tukaj, odkar mi je stara umrla.“

„Veseli me“, rekel je Vekoslav. „Jaz sem kovač z Razkrižja; vjel sem tega lupeža, kojega po celi državi pridno iščejo; ime mu je Tomaž Parker, ki je umoril onega bogatega kupca iz Kolumbusa.“

„Vrlo dobro!“ zavpil je naselnik. „Ta je oni malopridnež, o kojem sem toliko grozovitega čul! Oh, po vseh udih se tresem, še nikdar nisem videl morileca, zatorej bi si rad tega grozovitega moža natančneje ogledal.“

(Dalje prih.)

Zelo sta se premenila §§ 32 in 40, kolikor se pečata z žganjarnami s kotli. Tú se je zopet pokazalo čudno nasprotje mej predgovorniki. Gosp. poslanec dr. Steinwender je vskliknil: „Vi zatirate kmetijske žganjarne s kotli, ki kuhajo žganje iz močnatih snovi, pomesti jih hočete s sveta“. Dr. Menger pa je po pravici kazal na nevarnost, ki preti od teh žganjarn. (Poslanec Salásek: Prav res!)

Tudi jaz sem glasoval za premembo iz prav jasnega razloga. Že sedaj je na Ogerskem 5000 žganjarn s kotli za močnate snovi, akoravno se prištedi pri davku, če vzamemo prostornino priprav za žganje z dvema hektolitroma, le okoli 2½ gld. na dan. Koliko večja bi bila produkcija, ko bi se prištedilo 10 do 12 gld., in koliko večja škoda za državni zaklad in tudi za drugo industrijo, ko bi bili ostali pri prvotni vladni predlogi in bi ne sklenili prememb, katere dr. Steinwender tako obžaluje.

To, mislim, so svetle strani predloge. Na drugi strani pa rad priznam, da ima ta postava še več senčnih strani. Najprvo moram izreči svoje obžalovanje, da se ni sprejel v odseku predlog, ki ga je stavila nasprotna stranka in ki meri na to, da se vpelje prisilno čiščenje in rektifikacija. Kot član pododseka, ki se sedaj posvetuje o postavi proti pijančevanju, moram izreči, da bi bilo na največjo korist državi, ako se obvaruje prebivalstvo škodljivega amylalkohola in drugih brlavk, s katerimi se uničujejo krepki ljudje telesno in duševno.

Nikar naj se nikdo ne sklicuje na Ogersko. Ogersko in Hrvaško imata enake interese, in če bo ta predlog v zbornici zopet oživel, izrazim svoje subjektivno mnenje, da se mu ne bom mogel ustavljati. Obžaloval sem tudi obseg §§ 8. in 9. ne zaradi malenkostne računske napake, na kateri je meril danes dr. Menger in vzbujal veselost pri svojih poslušalcih, marveč zaradi tega, ker se bojim, če se stalno določi eksportna premija in se nepremenjena sprejmeta §§ 8. in 9., da bo to nevaren udarec ne le za melasne žganjarne, temveč tudi za sladorno produkcijo in kmetijstvo v sudetskih deželah. Kaj bo nasledek temu? Melasa bo v ceni strašno pala, Ogri bodo pri nas dobivali ceno surovino, in ta se bo zopet vračala k nam v podobi melasnega špirta, ker Ogri so v jako ugodnem položaji zaradi visokoga kontingenta, ter jo še podpira tarifna in trgovska politika ogerske vlade, ki gré do skrajne meje, včasih še dalje, in rezultat bo, da bodo žganjarne morale plačevati za špirit 35 gld. konsumnega davka ogerskemu državnemu zakladu. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. julija.

Notranje dežele.

Pri zadnjem *ministerskem sovetu*, ki se je vršil dne 30. junija pod cesarjevim predsedstvom, predložil je bajé grof Taaffe tudi zapisnik onih parlamentareev, ki naj dobé odlikovanja za svoje zasluge pri špiritnem davku.

Naučno ministerstvo je naznanilo lvovski vladi, da bo postavilo v državni proračun pro 1889 primerno svoto za novo zgradbo, ki se bo postavila v Lvovu kot vseučilišni oddelek za naravoslovne predmete. S tem je storjen prvi dejanjski korak, da se uvede na tem vseučilišču medicinska stolica.

Naučni minister *Gautsch* se bo po trditvah levičarskih krogov odpovedal, ker ne more zadostiti nalogu, da bi sestavil vladno predlogo, ki bi vstrezala nameram Liechtensteinovega šolskega predloga.

Vlada pripravlja predlogo *gališkemu dežel-nemu zboru* o odkupu propinacije s pomočjo deželnega posojila v znesku 60 milijonov. Ta načrt izvršili bodeše bajé dunajska „länderbank“ in gališka deželna banka.

V *hrvatskem saboru* se je včeraj nadaljevala in sklenila glavna razprava o novi šolski postavi. Vladna predloga je bila sprejeta z 61 proti 12 glasovom kot podlaga specialni razpravi.

Ogerski finančni minister bo bajé postal dosedanji predsednik ogerske eskomptne in hipotekne banke, pl. Szell. Ministerski predsednik Tisza je sicer že pred meseci stalno prevzel finančni portfeli, a to le zaradi tega, ker ni mogel najti sposobnega finančnega ministra.

Pri *földvarskih nemirih* so orožniki z ostro nabasanimi puškami streljali in je škadron huzarjev z golo sabljo mahal po vstajnikih. Bojé se novih nemirov. Madjarski grajščaki so v groznem strahu.

Vnanje države.

Predvčerajšnjim je *papežu Leonu XIII.* izročil pl. Schlötzer svoje novo poverilno pismo.

Londonski krogi pričakujejo, da bo sestanek nemškega cesarja in ruskega carja zboljšal *avstrijsko-rusko* razmerje. Akoravno se ne bodo mej vladarjema vršile nobene politične razprave, doseči upa Viljem II. vendar toliko, da se bo vzajemno molčalo o avstrijskem vplivu v Srbiji, ruskem v Bolgariji, ob enem pa da se bo dalo zadoščenje Rusiji v bolgarskem vprašanju.

Berolinski krogi zatrjujejo, da bo imel *nemški* cesar v Kissingenu ob enem sestanek z *avstrijskim* vladarjem in *italijanskim* kraljem. Cesarja Viljema II. bo spremljal Bismarck, avstrijskega cesarja Kálmoky, italijanskega kralja pa Crispi. Cesar Viljem II. ne bo šel na Dunaj, kakor se je sprva govorilo; obiskovanje njegovo ruskega carja pa je strogo družinsko-prijateljskega značaja.

Po mnogih listih raztrošena vest, da je zbolel *srbski* kralj Milan, preklicuje se kot popolnoma neosnovana. Kralj je pri najboljšem zdravju.

Poskus *bolgarskega* princea in njegove matere Klementine Koburške, da bi s pomočjo Načevića in Stojlova ustanovila samostojno konservativno stranko ter se takó otresla Stambulova, ponesrečil se je za sedaj. V nasprotnem slučaju sestavilo bi se bilo konservativno ministerstvo, na čelu mu Radoslavov. Mej tem pa je Stamburov stopil posredovanjem bivšega ministra notranjih zadev, Ikonomova, v zvezo s Cankovci.

V *ruskem* naučnem ministerstvu se bajé vršé obravnave o razpustitvi nemškega vseučilišča v Dorpatu in ustanovitvi ruske višje šole. — Naredba naučnega ministra ukazuje, da židovskih veroučiteljev na srednjih šolah ne bodo več plačevali židovske verske občine, marveč država. Vsak dijak moral bo za veronauk posebej plačati letne šolnine 8 rubljev. — V guberniji Rjezanu je neki kmet imenom Litvinov raztrosil vest, da ima „zlotajo hramoto“ (zlati pismo), po koji se mora razdeliti zemlja enakomerno mej vse ruske kmetovalce. Pod njegovim vodstvom so se vzdignili kmetje iz mnogih vasi ter prilastili si tuja zemljišča. Oblastnije so prvi dan že zaprle 37 kmetov. Posebna sodna komisija je odšla na lice mesta. Kot središče temu vstajnemu gibanju se imenuje vas Saraj poleg mesta Rjaska.

Nemški državni podtajnik Herrfurth je imenovan državnim ministrom in ob enem ministrom notranjih zadev. — „Nordd. Allg. Ztg.“ piše v svojem članku gledé naredbe o potnih listih v Alzaciji-Loreni: Namen temu postopanju je ta, naj bi se prebivalstvo dejanjsko priučilo, da državna meja ni več Rena, marveč so Vogeze. Kolikor bolj se odtuja Alzacija Franciji, tem bolj se približuje Nemčiji. Ob enem naznanja list še nadaljne enake naredbe, da bi se konečno vendar dosegel ta namen gledé Alzacije, ki je v teku dolgih 18 let ostala še tuja ostali Nemčiji.

Francoske proračunske komisije predsednikom je bil izvoljen Rouvier z 21 proti 7 glasovom. Izjavil se je, da komisija ni političnega značaja; nalog jej je edino le zboljševati finance in predlagati, kje in kakó naj se štedi. Delati pa mora hitro, ako hoče, da bo proračun potrjen do konca leta. — Senat je nepremenjeno potrdil vojaško postavo. Pri točki 32, vsled koje so tudi gojenci semenišč podvrženi temu zakonu brez vsake olajšave, je general Campenon sicer odločno ugovarjal, a senat je vselej složen, kadar se gre za kakovo veri in cerkvi sovražno dejanje.

Italijanski konzul v Adenu, Ceechi, je dne 1. t. m. odpotoval s posebnim nalogom svoje vlade na ladiji „Archimede“ v Zanzibar. — Grof Solm je včeraj izročil kralju svoje poverilno pismo cesarja Viljema II. — Prestolonaslednik bo v kratkem potoval čez Švico in Belgijo v London.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 3. julija. Katoliška družba je imela danes letošnjo drugo sveto mašo na Rožniku za žive in umrle ude Kat. družbe in potem darovanje za uboge Vincencijeve družbe.

Služili so sv. mašo predsednik Katol. družbe, mil. gosp. prošt dr. Ant. Jarc.

Prav veliko pobožnega ljudstva se je vdeležilo najsvetejše daritve in darovanja za uboge.

Ker molitev, posebno pri sv. maši, sklenena z miloščino, preobilnega zveličavnega sadu prinaša živim in umrlim, je gotovo tolažljivo za vsakega, ker ima vsak gotovo svojce, žive in umrle. Prav bi tedaj bilo, da bi se svetih maš Katol. družbe na Rožniku in darovanja vselej toliko ljudstva vdeležilo, kakor 3. t. m.

Prav veselo smo pa bili iznenadeni, da so nepričakovano gosp. Tomić iz Št.-Vida nad Ljubljano in njegovi pevci in pevke z veličastnim in mogočnim cecilijanskim petjem povelicali službo božjo. Slava tedaj in hvala vrlemu gospodu Tomiću in gospodom pevcem in gospodičinam pevkam šentviškim; hvala pa tudi za darovanje za uboge!

Iz Loškega potoka, 1. julija. Pošte so važen faktor v življenji, in žalosten je kraj brez pošte. V

takem položaji je bila vas Draga, dokler je vendar po prizadevanji političnih oblastnij dobila pošto, katera ima dovolj prometa.

Sploh se je pa na progi Rakek, Nova vas, Loški potok (Travnik) in Draga gledé poštne zveze zadnji čas dosti na bolje obrnilo. Ako hočeš potovati v te kraje in prideš z mešanim vlakom iz Trsta ali Ljubljane ob 1½ uri po noči, moreš se lahko koj ob dveh odpeljati dalje v Novo vas, čakata dva omnibusa in voziš se za 40 kr. 3 ure daleč; prej se je plačalo 80 kr., a vsled konkurence se je znižala tarifa in jeden podjetnik je že vozil za 10 kr. Povsod tam, kjer so pošte predrage in promet velik, naj bi se konkuriralo; pošta iz Ljubljane v Kočevje je zelo draga, in kak podjeten mož bil bi tu na mestu. Ob 4. uri zjutraj odpelje se poštni voz z Rakeka. Iz Nove vasi do Travnika pelje se sedaj tudi pošta; plačáš 50 kr. Dolgo so prosili zanjo, vendar so jo dovolili.

Ako se pomisli, da je tu v loškem obližji več tovarn, dosti hrvatarjev in živahen denarni promet, in da tudi več popotnikov v te kraje pride, jasno bode, da je bila tu taka vozna pošta potrebna.

Iz Prage, 29. junija. Kakor sem Vam že v jednom zadnjih dopisov javil, vršile se bodo vojaške vaje septembra meseca med Příbrami in Piskom. Razven cesarja prisotni bodo vajam tudi cesarjevič Rudolf, nadvojvodi Albrecht in Rainer. V Pisku pozdravi cesarja 3. septembra deželni maršal knez J. Lobkovic. Vkupe vdeležé se cesarskih vaj 26 bataljonov pehote, 3 bataljoni lovcev, 2 polka konjice, 10 baterij topništva, 4 bataljoni deželne brambe, poljske pekarne itd. Vrhovni poveljnik bode F. Z. M. Filipović, poveljnik 19. divizije generalmajor Hampeck in 9. divizije podmaršal Fischer pl. Wellenborn. Pri Pisku zgradi zakopništvo dva mosta čez Otavo, jeden za pehoto in drugi za topničarje.

Včeraj se je vršila za šolsko leto 1888/89 volitev rektorja na češkem vseučilišču, in izvoljen je bil za rektorja magnifica prof. dr. Fr. Studnička. Novoizvoljeni rektor porodil se je 27. junija l. 1836 v Janovem pri Soběslavi, kjer je bil oče njegov učitelj na župni šoli. Rektor Studnička je doktor modroslovja, c. kr. profesor matematike, vitez ruskega reda sv. Stanislava II. razreda, član učenih društev v Pragi in Lutichu in jugoslovanske akademije v Zagrebu, član matematičnega društva v Parizu itd.

Ker se že mudim pri šolskih osebnostih, omenim naj, da je te dni nastopil važni urad svoj nov deželni šolski nadzornik J. Kostmich in da listi o nijednem šolskem nadzorniku niso pisali toliko, ko o Kostmichu. Češki krogi sodili ga bodo le po njegovih činih. Vendar je to znamenje dóbe, da ga neki tukajšnji list, kojemu glavno načelo in namen je boj proti kraljedvorskem rokopisu, obsipava s hvalisanjem. To je isti list, koji je v nekem slaboglasnem članku prorokoval razpad Avstrije, in Čehom svetoval, naj se vržejo v naročje Nemcem, ker so močnejši, a na to pa zopet pridigoval rusicizem! Velika nesreča taka hvala za visokega uradnika.

Slikarska akademija naša kaj vrlo napreduje, in osobito gojence njene pri vsaki priliki odlikuje občinstvo. Tega ni pokazala samo v 15. dan t. m. zaključena izložba, nego i veliko število slik. Na nijedni pražki izložbi se doslej ni razprodalo toliko slik, kakor na tej. Lep dokaz pozornosti nasproti umetnikom na akademiji naši je gostoljubnost, s koje se odlikuje grof K. Bonquoy; povabil je namreč slavnega slikarja Jul. Muřáka in vse dijake njegove za več tednov na grad svoj (Nový Hradý) ter jim ponudil gostoljubnost. Divna okolica novohradska s temnimi gozdi, z razkošno gorsko panoramo, prelepimi zatišji je kakor navlašé ustvarjena za mlade umetnike.

Minolo nedeljo vršilo se je v Časlavi na rojstveni hiši slavnega pianista Dusika odkritje spomenske plošče, koje je izgotovil časlavski kipar Znojemský. Napis slóve: „V tomto domě narodil se dne 9. února (febr.) 1761 slavný hudební skladatel a umělec Jan Ladislav Dusík. Zemřel v Paříži dne 20. března (marca) 1812. — Věnoval (posvetil) zpěvický spolek „Kovář“ přispěním (podporo) záložny 1887.“ — Godbeni skladatelj Dusík igral je že pet let star na glasovir, v 9. letu pa na orglje. Z Dusikom prominol je slaven pianist. Fantazije in sonete Dusikove ostanejo na veke skladbe, po kojih pravi umetniki vedno radi sežejo, osobito v svrhu kamorne godbe. V skladbah njegovih odmeva čisto

znana pesen češka in prednašanje sonet njegovih je prava podlaga nastajajočemu umetniku. Časlavsko gledališče nazivlja se po njem „Divadlo Dusíkovo“.

Konečno še malo dogodbico iz mestne kronike. Pred nekolikimi dnevi prišel je v občno bolnico mlad trgovinski agent K. Šermanský iz Galicije, ker je obolel za vročinsko boleznijo. Ko mu le prihaja huje, pošlje po policijskega komisarja. Temu pové, da ima v stanovanji svojem precejšnjo svoto, koja naj mu komisar shrani, da ozdravi. Preiskavši stanovanje njegovo, našli so med obleko, v pernicah, v posamičnih posodah in med drugo navlako v vrednostnih papirjih in v gotovini vkupe šestnajst tisoč goldinarjev. Pač je bila presenečena gospodinja njegova, pri koji je stanoval, kajti domnevala je, da njen mladi najemnik živi v nedostatku. Novce so potem izročili v varstvo ravnateljstvu bolnišnice.

Zdravstveno poročilo mestnega magistrata za mesec maj 1888.

I. Meteorologično opazovanje.

Srednje stanje zrakomera 736.9 mm.; srednja toplota 15.8° C.; srednji pritisk para 8.5 mm.; srednja mokrota 65%. Osem dni v mesecu je deževalo; deset dni je bilo popolnoma lepo vreme, šestnajst dni na pol, pet dni je bilo oblačno. Veter je bil izhodni. Voda v globini je bila povprek v celem mesecu 1.70 m.

II. Stanje bolezni v mesecu maju.

Bolnih je bilo v tem mesecu manje kakor v aprilu. Največ je bilo zopet pljučnih katarov. Kužnih bolezni je bilo po tukajšnjih zdravnikih naznanjenih: 8 kozavih — 5 necepljenih, 3 so bili cepljeni; dva slučaja ošpic; jeden slučaj difteritis; štirje slučaji noric (Schafblattern).

V bolnišnici za osepničaste na Poljanah ostalo je koncem meseca aprila 6 moških, 1 ženska, 7 otrok; koncem maja so ostali 3 moški in 3 ženske.

Umrlo je vseh skupaj v maju 125 oseb, 24 več nego v aprilu; 60 moškega, 65 ženskega spola.

Po starosti je umrlo: novorojenec 1, do 1. leta 27, od 1. do 10. leta 9, od 10. do 20. leta 7, od 20. do 30. leta 10, od 30. do 40. leta 6, od 40. do 50. leta 9, od 50. do 60. leta 9, od 60. do 70. leta 27, od 70. do 80. leta 12, od 80. do 90. leta 7.

Za raznimi boleznimi: Mrtvorjen 1, prirojena slabost 4, starost 18, boleznj možgan in živcev 21, pljučne bolezni (brez jetike) 20, jetika 29, nalezljive bolezni 3, boleznj srca in krvi 13, boleznj prebavil 12, boleznj kosti 2.

Kot vzrok bolezni je v prvi vrsti zopet jetika z 29 slučaji, to je od 125 mrtvih 23.28% nasproti 33% meseca aprila.

V domačem stanovanji je umrlo 83 oseb, v bolnišnicah 42. V civilni bolnišnici je ostalo koncem meseca aprila 489 oseb; prirastlo je tekom meseca 326 bolnikov; v civilni bolnišnici, na Poljanah, na Studencu in v hiralnici sv. Jožefa je ostalo skupaj 459 bolnih. Na medicinskem oddelku je bilo v izvanrednem številu bolezni prsne votline, revmatizmov in želodčnih katarov. Veliko število mrtvih je zopet provzročila tuberkuloza. Na kirurški oddelku je bilo mnogo slučajev vsled pretepa. Večje operacije so bile 2 amputaciji in 1 osteotomija. Rane so se lepo celile.

Od osepničastih sta na Poljanah samo dva po 6 tednov stara otroka umrla. Od umrlih v Ljubljani je bilo 24 Ljubljancev, t. j., ki so v Ljubljani zboleli ter šli v bolnišnico; 31 jih je prišlo z dežele; skupaj je umrlo od vseh bolnih v mesecu maju 6.7%. V vojaški bolnišnici je ostalo koncem meseca aprila 69 oseb, prirastlo jih je 74; od teh je ozdravelo 73 bolnikov, 1 je umrl, ostale pa so poslali v druge zavode. V otroški bolnišnici je ostalo koncem aprila 17 otrok, prirastlo 8; 6 jih je ozdravelo, 2 sta umrla; koncem maja jih je ostalo 17.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je za šolo v Radomljah podaril 250 gld.

(Znanstveno predavanje.) Včeraj ob 6. uri popoldne je predaval v deželni muzeji g. prof. Anton Kaspret: „O stanji gorenjskega kmetov-

stva na koncu XV. in pričetkom XVI. stoletja“. Predavanja, ki je bilo vrlo zanimivo in poučno, vdeležilo se je jako izbrano občinstvo. V uvodu je g. profesor opisaval položaj gorotanskih Slovencev pričetkom frankovskega gospodstva. Narod obojega spola bil je rob v najstrožjem pomenu besede (glebae adstrictus). Nikdo ni smel pridobiti si česa, ne zapustiti domovja ali zemljišča, nikdo ženiti se brez dovoljenja gospodarjevega. Prva je cerkev pričela izboljševati položaj kmetovstva, ker je prepovedala zemljiškim posestnikom (graščakom) samovoljno ločevati zakone robov ter je jemala v svoje varstvo. Drugi korak so storili zemljiški posestniki, da jim ne bi robovi uhajali v mesta ter odtegovali najboljše delavske moči. V ta namen podeljevali so kmetom zemljišča za čas življenja in pozneje tudi kot dedščino. Davki so se zabeleževali v urbarjih. Tako se je kmetovstvo okrepilo in opomoglo. Koncem 15. stoletja so kranjski kmetje veliko trpeli vsled vednih vojsk in preprirov. Pod različnimi naslovi (hišni davek, turški davek) morali so plačevati davke. Graditi so morali tabore in robotati pri utrjevanji mest (Radovljica, Kamnik, Višnja Gora, Lož). Prepovedana sta jim bila tudi kupčija in obrt po deželi. Glavni vzrok nezadovoljnosti kmetov je bil, da so morali sami nositi od kranjskih stanov deželi naloženi vojaški davek. To se je posebno pogostoma zgodilo pod Maksom I., ki se je dolgo bojeval z Benečani. Da so od kmetov dobivali deželni vojaški davek, povečali so zarubljeni graščaki denarne in naturalne davke in tlako. Graščaki zahtevali so od kmetov poleg določenega davka tudi preplačo, jemali jim po očetovi smrti „mrtvaškega vola“, po 10 ali več goldinarjev in so kaznovali vse prestopke graščinskih ukazov z visokimi denarnimi globami. (Ker so blizu blejskega gradu vjeli štiri medvede, morali so plačati 14 oglejskih goldinarjev.) Povišali so jim tudi tlako. Vsak dan morali so pri blejskem gradu delati tlako brez odškodovanja, kar je bilo proti „stari pravdi“. Največ so trpeli gorenjski kmetje, ker so jim graščine prepovedale ribarstvo, lov in prosto pašo na planinskih pašnikih. S silo in tepežem odganjali so kmete od ribjih vodâ (Bohinjsko jezero, Sava, Rodvinski potok) ter jih silili, da so morali tlačaniti graščinskim ribičem pri ribjem lovu. (Nositi so morali ribnjače in osti.) Najbolj pa je razkačilo gorenjske kmete, ker so graščaki prepuščali užitek planinskih senožeti laškim pastirjem, torej tujcem na škodo domačinov, ker so oni obljubovali večjo najemščino. Zaradi tega zatiranja pritoževali so se večkrat pri briksenskem škofu (1515) proti zastopniku Jurju pl. Puchaimu. V glavni stvari so bile njihove pritožbe vedno odbite. Odločili so se „plug zameniti z mečem“ ter se z orožjem boriti. — Gosp. predavatelj je nabral gradivo osobito o povišanju davkov in tlake po vsem iz nenatisnenih in neobjavljenih arhivskih virov. Od srca želimo, da bi gosp. profesor razpravljal tudi drugi del zgodovine kranjskega kmečkega boja 1515, kateremu je bilo včerajšnje predavanje le jako zanimljiv uvod.

(Muzejsko društvo.) Na včerajšnjem obnem zboru bil je izvoljen načelnikom novoustanovljenega muzejskega društva g. K. Deschmann, zapisnikarjem g. prof. Wallner, blagajničarjem g. Ivan Robida, odborniki pa gg.: semeniški spiritual Janez Flis, vladni svetnik Anton Globočnik, prof. Anton Kaspret, prof. Pavlin in prof. Voss.

(Glasbena Matica v Ljubljani) vabi na veliki koncert, ki se priredi v nedeljo dne 8. julija ob 11. uri popoldne v dvorani deželne redute. Pri koncertu sodelujejo: Gospoda profesorja Blaž Fišer in Jos. F. Skarlicky, operni pevec gospod Fran Pogačnik iz posebne naklonjenosti, potem mnogobrojni moški zbor, mešani zbor gojencev Matične šole in vojaška godba slavnega c. kr. pešpolka „baron Kuhn“ št. 17. — Vspored: 1. Anton Dvořák: „Rapsodij št. 6“, svira vojaška godba. 2. Fran Gerbič: „Bučelar“, mešani zbor, pojó gojenci Matične glasbene šole. 3. a) Anton Nedved: „Pred durmi“, b) A. Jensen: „Dete spi“, opus XXIV-4, poje gosp. Fran Pogačnik, na glasovirji spremlja gosp. vitez Ohm-Janušovsky. 4. Sarasate-Fišer: „Fantazija o Faustu“, na kontrabasu svira g. Blaž Fišer, na glasovirji spremlja g. J. F. Skarlicky. 5. Gašpar Mašek: „Kdo je mar“, veliki moški zbor se spremljevanjem orkestra, s tenor- in bariton-samospevom in četverspevom. Samopevca: gg. Pogačnik in Pucihar. — Cerele-sedeži po 2 gld. 50 kr., sedeži II. vrste po 1 gld. 50 kr., sedeži III.

vrste po 1 gld., vstopnina v parter 60 kr. Sedeži dobivajo se v prodajalnici gospoda Hugona Turka na glavnem trgu in v čitalnični trafiki, v dan koncerta pa pri blagajni, ki se boče odprla ob 10. uri popoldne v deželni reduti. — Čisti dohodek tega koncerta odmenjen je Matični glasbeni šoli. Opomnja: Slavno občinstvo se opozarja, da se koncert prične točno ob 11. uri. Odbor „Glasbene Matice.“

(Kranjska hranilnica) je v juniji 1907 strankam izplačala 440.309 gld. 10 kr.; vplačale so 1804 stranke 560.849 gld.

(Državni nadpravdnik) g. dr. Leitmeier odpeljal se je iz Gradea na ogled kaznilnic po Štajerskem, Koroškem in Kranjskem.

(Logaška posojilnica) je že vpisana v zadržno knjigo in se bo odprla dne 22. t. m. Predsednik posojilnici je g. J. Hladnik, blagajnik g. Marguč.

(Premeščen) je gosp. Ivan Resman, uradnik južne železnice, z Nabrežine v Borovnico; gosp. F. Černovšek pa iz Borovnice kot načelnik postaje v Sevnici.

(Vabilo) k izletu v „Divaško jamo“, koji priredi bralno društvo „Mir“ v Št. Petru na Notranjskem dne 12. julija t. l., to je na osmino sv. Cirila in Metoda, na praznik sv. Mohora. — Vspored: 1. Ob 1/2 8. uri zjutraj zbiranje vdeležnikov v društveni sobi (pri „Zvezdi“) v Št. Petru. 2. Ob 8. uri odhod na kolodvor. 3. V Divači počitek do 1/2 11. ure. 4. Skupni odhod v „Jamo“. 5. Ob 1. uri popoldne prijateljski obed. 6. Prosta zabava. — Tuji častiti vdeležniki se peljejo lahko naravnost v Divačo, ne da bi se v Št. Petru ustavili, prosimo pa, da nam svojo vdeležbo zaradi skupnega obeda vsaj do 8. julija javiti blagovolijo. Odbor.

(Poluletni računski sklep „Kmetске posojilnice ljubljanske okolice“) v Ljubljani izkaže: dohodkov 113.132 gld. 19 kr., izdatkov 112.795 gld. 52 kr.; skupni promet 225.927 gld. 71 kr. Dana posojila 64.146 gld., vrnena posojila 60.785 gld. 50 kr.; stanje posojil sklepom poluleta 97.733 gld. Došle hranilne vloge 28.448 gld. 58 kr., izplača na hranilne vloge 35.470 gld. 35 kr.; stanje hranilnih vlog sklepom poluleta 84.413 gld. 78 kr.

(„Vrtnarstvo s posebnim ozirom na obdelovanje in oskrbovanje šolskih vrtov.“) Pod tem naslovom izšla je ravnokar v Blaznikovi tiskarni krasna knjiga s 180 podobami, katero je po naročilu vis. c. kr. kmetijskega ministerstva spisal g. Gustav Pirc, tajnik c. kr. kmetijske družbe kranjske in popotni učitelj. Za ude kmetijske družbe in učitelje velja lepo vezana knjiga 75 kr., za ostale 1 gld. O vsebini izpregovorimo o priliki.

(V Grad) na Primorskem pripeljalo se je te dni z Dunaja bolnih otrok 61, s Štajerskega 35, z Goriškega 57. Morsko kopališče odprli so dne 2. julija ob navzočnosti cesarskega namestnika tržaškega in goriškega deželnega glavarja grofa Coroninija.

(V Podgradu) v Istri odprla se je dne 1. julija s pošto združena brzojavna postaja z omejeno dnevno službo.

(Za ločitev trgovinskih in obrtnijskih zbornic) izdelala sta državna poslanca dr. Reicher in Prade načrt dotične postave ter ga razposlala v presojo raznim obrtniškim zadrugam in sličnim društvom.

(Toča) je v nedeljo močno pobila po blejski okolici. Tudi pri Konjicah na Štajerskem je isto popoldne padala tri četrt ure. Sreča v nesreči je bila, da je sipalo ledeno zrnje mej dežjem. Vzela je četrtino pridelkov na polji in v vinogradih.

(Iz Trsta) se nam poroča. V nedeljo ob 1. uri priplula je v Trst cesarska ladija „Greif“, ki bo počakala poveljnika mornarici, vice-admirala barona Sternecka, ki pride danes v Trst. — V soboto popoldne pripeljala sta se v Trst avstrijsko-ogerski konzul iz Kajire, Neumann, in obredar kediva, Tonini paša. Ta se je v nedeljo s spremstvom odpeljal na Dunaj, odkoder bo kedivova sinova spremljal v Karlove Vare in Petrograd. — Na trgovinski in mornarski akademiji delila se bodo koncem šolskega leta darila pridnim dijakom. V ta namen je odločenih 100 gld., katere je podaril baron Josip Morpurgo. Velikim dajejo darila, malim ne.

(Morskega soma) so ujeli v petek zjutraj blizu isterskega obrežja pri Lovrani in ga pripeljali na Reko. Dolg je bil nad poldrugi meter.

(Popravek.) V včerajšnji razglas deželnega odbora o izžrebanih obligacijah kranjskega zemljiško-odveznega dolga vrinile so se tri pomote. Namesto „II. Lit. A. št. 895 za 14.650 gld.“ čitaj 14.870; namesto „št. 922 za 14.870 gld.“ čitaj 14.650;

in pri že izžrebanih, pa neoglašeni obliigacijah s kuponi po 50 gld. čitaj 339 namesto 333.

Telegrami.

Berolin, 3. julija. „Nat. Ztg.“ je izvedla, da se bo cesar dne 13. julija vkrcal na brodovje, kojemu poveljnik je princ Henrik. Sestanek s carjem izvršil se bo na ruskih tleh.

Bordeaux, 3. julija zvečer. Gledišče „Bouffes“ v Bordelaisu je danes popolnoma pogorelo. Pri tem se ni nobeden človek ponesrečil. Škoda iznaša nad eden milijon.

Petrograd, 3. julija. Komunacijski minister, generalni pribočnik Posjet, je odpotoval na Krim in v Kavkaz temeljito nadzorovat tamošnje železnice, kar se spravlja v zvezo z bodočim potovanjem carjevim v te provinciji. Cesarja Aleksandra bo na tem izletu spremljalo veliko vojaško spremstvo.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	736.5	17.2	sl. szap.	dl. jasno	1.40
3. u. pop.	734.2	22.0	sl. zap.	"	dež
9. u. zveč.	733.1	17.8	sl. zap.	oblačno	

Čez dan deloma oblačno, po noči dež. Srednja temperatura 19.0° C., enaka normalu.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 60 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16% "	82 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 60 "
Akcije avstr.-ogerske banke	874 " — "
Kreditne akcije	310 " — "
London	125 " — "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 90 "
Cesarski cekini	5 " 88 "
Nemške marke	61 " 20 "

Št. 11370.

Razglas.

Pri srečkanji 125 lozov mestnega ljubljanskega posojila, ki se je po načrtu vršilo v 2. dan julija 1888. leta so bile vzdignene:

št. 36.052 z dobitkom	15000 gld.
št. 56.117 " "	1500 " "
št. 11.737 " "	500 " "
št. 17.281 " "	500 " "
št. 63.582 " "	500 " "

in št. 126, 322, 437, 1147, 1507, 3520, 3781, 6236, 6256, 6331, 7097, 7423, 7867, 9027, 10266, 11017, 11170, 12986, 13378, 13994, 14003, 14195, 15196, 16141, 18434, 18951, 19867, 21949, 21954, 22853, 23280, 23968, 24598, 24744, 26246, 28490, 28583, 29462, 29507, 30010, 30489, 30593, 30613, 31598, 32404, 32822, 33681, 34196, 34428, 35099, 35111, 35821, 35868, 36413, 37369, 37866, 37978, 38214, 38228, 38554, 38784, 39168, 39436, 39444, 39544, 39753, 40463, 40563, 42490, 43048, 43085, 43834, 44629, 45440, 45593, 45824, 46254, 46429, 47129, 47499, 48631, 48841, 50582, 53185, 53688, 53759, 53986, 54931, 55333, 55810, 55897, 56083, 56792, 56932, 56981, 57651, 58201, 58282, 58662, 59270, 59623, 60687, 62118, 64071, 64677, 65006, 66372, 66435, 67750, 68317, 68356, 68368, 68870, 70072, 70746, 71575, 72292, 72510, 73271, 73879, vsaka z dobitkom 30 gld.

Od dosle izžrebanih lozov niso še izplačane naslednje številke: št. 44920 z dobitkom 25.000 gld., št. 74249 z dobitkom 2500 gld., št. 45330 z dobitkom 1500 gld., št. 4847, 33724, 38044 in 45991, vsaka z dobitkom 500 gld. — št. 119, 131, 1832, 2643, 4508, 5024, 5596, 5621, 7490, 7800, 8005, 8284, 8317, 9379, 9462, 9537, 9550, 9853, 9879, 10306, 10981, 11231, 12517, 12518, 12651, 12818, 12851, 12875, 13334, 14112, 14157, 14987, 15200, 15715, 15900, 16041, 16466, 16845, 16872, 17203, 17911, 18057, 19403, 19406, 20214, 20568, 21304, 21743, 23013, 23025, 23069, 23209, 24071, 24099, 24669, 24863, 25187, 25247, 25506, 25549, 26575, 26610, 26624, 27245, 28399, 28619, 29362, 29685, 30116, 30459, 30702, 30983, 33237, 33364, 34837, 35014, 35942, 36122, 36349, 37731, 37967, 38179, 38209, 38260, 38483, 38913, 39626, 39869, 39891, 40776, 40799, 40945, 41741, 41987, 42102, 42575, 43636, 44632, 45247, 46508, 46725, 46789, 47430, 47478, 47963, 48143, 48203, 48305, 50615, 50630, 50825, 52297, 54114, 54727, 55051, 56284, 56331, 56472, 58568, 59459, 59597, 61142, 61441, 61486, 61652, 61993, 62058, 63097, 63113, 63425, 63659, 63767, 64345, 64825, 65195, 65294, 65497, 66495, 67173, 67939, 69977, 70062, 70515, 70548, 71272, 71346, 714013, 72574, 72595, 72715, 73819, 73908, 74077 in 74845, vsaka z dobitkom 30 gld.

Mestni magistrat ljubljanski

2. dan julija 1888.

Izdajatelj: Jožef Jerič.

Dobra dolenjska vina

stare samostanske graščine **Pleterje** priporoča po najnižjih cenah **graščinsko oskrbnitvo Pleterje pri Šent Jerneju na Dolenjskem**, in sicer:

Iz leta 1881 zelenika, liter po 11 kr.	
" " 1883 " " " 11 "	
" " 1884 " " " 12 "	
" " 1887 rizling, " " " 18 "	
" " 1887 belo vino, " " " 16 "	
" " 1887 " " " 15 "	
" " 1887 " " " 12 "	
" " 1887 čviček, " " " 12 "	
" " 1887 " " " 10 "	
" " 1887 ruđeče vino, " " " 20 "	

od južnoželezniške postaje **Videm**, ako se **poprej pošljejo prazne posode in denar.** (3)

Adolf Roming,

podobar v Ljubljani, Breg št. 16,

se priporoča prečastiti duhovščini za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko njegovo, kakor: altarje, lece, tabernakeljne in spovednice. Isti prevzame tudi križeve pota in druge cerkvene naprave ter najbolje skrbi, da se po slogu in dobro izvrše.

Prenovljenja se po najnižji ceni oskrbē.

Za častna naročila prosi se najvdaneje. (7)

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeciialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno potrebno** pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 osob za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (27)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Františkansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (54)

Cenilniki gratis in franko.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Tolstost, medlost odstranite se sigurno po novi metodi. Vse kožne bolezni, kot lišaj, sinje, pege, ujeđi, rudeči nosovi in roke, lasne bolezni se temeljito ozdravijo. Pike vsled osepne in lasje na obrazu se za zmiraj odstranijo. V vsakem kozmetičkem vprašanju se daje svet in pomoč. Zdravi se pismeno, ko se je poslalo obširno poročilo, kojemu naj se prične pisnena znanaka za odgovor. Naslov je: „Hygiea-Officin“ Vratislava (Breslau) II.